

SOTSIAALMINISTEERIUM

Arstide vastutuskindlustusest patsiendikindlustuse süsteemiks

Heli Paluste
Sotsiaalministeerium

Miks patsiendikindlustus ja patsiendiohutus on vajalik

OECD: The economics of patient safety (2017)

THE ECONOMICS OF
PATIENT SAFETY
Strengthening a value-based approach to
reducing patient harm at national level
Luke Slawomirski, Ane Aaraaen
and Niek Kiazinga

- Patient harm is estimated to be the 14th leading cause of the global disease burden. This is comparable to diseases such as tuberculosis and malaria.
- The available evidence suggests that 15% of hospital expenditure and activity in OECD countries can be attributed to treating safety failures.
- The most burdensome include healthcare-associated infections (HAI), venous thromboembolism (VTE), pressure ulcers, medication error and wrong or delayed diagnosis.
- Building a positive safety culture form an important part of an integrated PS strategy.
- No-fault medical harm compensation scheme (one system level patient safety intervention). One of the objectives of this system, where harmed patients and their surrogates are compensated through pooled, centralised insurance as opposed to a tort-based litigation system, is to remove at least one barrier to transparency (other barriers such as professional pride and reputation must be acknowledged and approached through other methods)

MARCH 2017

OECD
ORGANISATION FOR ECONOMIC CO-OPERATION
AND DEVELOPMENT

WHO:10 facts on patient safety

WHO/G. Reboux

Fact 1: Patient harm is the 14th leading cause of the global disease burden,

WHO/C. Black

Fact 2: While in hospital, 1 in every 10 patients is harmed

WHO/A. Loi

Fact 3: Unsafe use of medication harms millions and costs billions of dollars

WHO/G. Reboux

Fact 4: 15% of health spending is wasted dealing with all aspects of adverse events

WHO/C. Black

Fact 5: Investments in reducing patient safety incidents can lead to significant financial savings

WHO/E. Longa

Fact 6: Hospital infections affect 14 out of every 100 patients admitted

WHO/G. Rebot

Fact 7: More than one million patients die annually from surgical complications

WHO/G. Reboux

Fact 8: Inaccurate or delayed diagnoses affect all settings of care and harm an unacceptable number of patients

WHO/G. Reboux

Fact 9: While the use of radiation has improved health care, overall medical exposure to radiation is a public health and safety concern

WHO/H. Ruiz

Fact 10: Administrative errors account for up to half of all medical errors in primary care

Miks patsiendiohutus ja patsiendikindlustus on vajalik

Lihtsam ja õiglasem patsiendi kahju hüvitamine

Süüdlaste otsimisest loobumine

Mittekaristav suhtumine eksimustesse ja ohujuhtumitesse
tervishoius

Eksimuste/ohujuhtumitega tegelemise, neist õppimise kultuur

Ohutum tervishoid

Mis teoksil – patsiendikindlustuse pakett

- ☐ **Patsiendikindlustuse seaduse eelnõu kavand**
(tervishoiuteenuse osutamise vastutuse kohustuslik kindlustus ning kahju hüvitamine, mis on tekkinud THT osutamise käigus)
- ☐ **Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmise eelnõu kavand** (patsiendiohutuse süsteemi kaasajastamine)
- ☐ **Võlaõigusseaduse muutmise eelnõu kavand** (TTO ja TT vastutuse regulatsiooni kaasajastamine)
- ☐ Muude seonduvate seaduste muutmise eelnõu kavandid

Patsiendikindlustuse seaduse PKS eelnõu

- **Kindlustuskohustus** ehk TTO kohustus sõlmida patsiendikindlustuse leping TT osutamisel patsiendile kahju tekkimisest tuleneva vastutuse kindlustamiseks
- **Kindlustusandja**: patsiendikindlustuse lepinguid on õigus sõlmida Eestis tegutseval kindlustusandjal
- **Patsiendikindlustusfond** on juriidiline isik, kes täidab ülesandeid, mis tulenevad PKS-st

Patsiendikindlustuse seaduse PKS eelnõu

Keskne asutus – patsiendikindlustusefond

- Fondi moodustavad **patsiendikindlustust pakkuvad kindlustusandjad**, kes on kohustatud tagama fondi toimimise.
- Fondi toimimise tagavad kindlustusandjad vastutades solidaarselt ka **kindlustamata juhtumite** eest fondi kaudu.
- Fondil on lisaks tegevjuhtkonnale kõrgeim **juhtorgan – nõukoda** sh avaliku sektori esindajate osalusel.
- Fond teeb peale juhtumi menetlust **otsuse kahju hüvitamise kohta ning maksab välja hüvitise**.
- Luuakse **lepituskomisjon** vaiete lahendamiseks

Patsiendikindlustuse seaduse PKS eelnõu

Kindlustusjuhtum

Kahjustatud isikule võib hüvitatav kahju tekkida eelkõige järgmise sündmuse või asjaolu tagajärjel:

- 1) läbivaatuse, ravi või muu samalaadse toimingu käigus tehtud **diagnoosi- või raviviga**;
- 2) läbivaatuse, ravi või muu samalaadse toiminguga seotud **nakkus**;
- 3) läbivaatuse, ravi või muu samalaadse toiminguga seotud **patsiendi vigastus**;
- 4) läbivaatuse, ravi või muu samalaadse toimingu käigus kasutatud **seadme rike** või
- 5) tervishoiuteenuse osutamise käigus tervishoiuteenuse osutaja poolt määratud **vale retseptiravim või vale ravimi annus või ravimi väär kasutamine**.

Patsiendikindlustuse seaduse PKS eelnõu

Kindlustuse puudumisel kindlustusjuhtum

- Kui kindlustusjuhtumiga seotud tervishoiuteenuse osutajal ei ole täidetud patsiendikindlustuse kohustus, menetletakse juhtumit PKS-s sätestatud põhimõtetest lähtudes ning fondil on õigus nõuda tervishoiuteenuse osutajalt patsiendile või muule isikule, kes on kindlustusjuhtumiga seoses kandnud kahju, makstud hüvitise ja juhtumi menetluse kulude hüvitamist.

Patsiendikindlustuse seaduse PKS eelnõu

- **Hüvitatava kahju ulatus**
- Kindlustusandja hüvitab kindlustusjuhtumi toimumisel tervishoiuteenuse osutaja poolt tekitatud **varalise ja mittevaralise** kahju, kui PKS-s ei ole sätestatud teisiti (sh ka ravikulud, ravimite, meditsiiniseadmete ja abivahendite kulud).
- **Ülalpidamishüvitist ja töövõimetushüvitist** arvutatakse ja makstakse liikluskindlustuse seaduses sätestatud ulatuses ja korras.
- Patsiendi omastel on õigus **matusekulude hüvitamisele**

Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmine

Mõistete
defineerimine,
mitte-karistava
põhimõtte
sätestamine

Kohustus OJ
dokumenteeri-
da dokumentides

TTO kohustus OJ
teavet asutuses
koguda, analüüsida,
kavandada
ennetavad
meetmed
organisatsioonis

Kohustus
raporteerida teatud
osas OJ
tsentraalselt

Volitusnormid
1) PO
miinimumnõuete
kehtestamiseks
2) OJ tüüpide
loetelu, mida on
kohustus
raporteerida POAKs

PO andmekogu
reguleerimine, VT
kohustus andmeid
analüüsida, teha
ettepanekuid PO
olukorra
parandamiseks

Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmine

- Minister kehtestab määrusega tervishoiuteenuse osutamise **ohujuhtumite loetelu, dokumenteerimise ja teavitamise tingimused ja korra ning edastatavate andmete loetelu**, mille kohta tervishoiuteenuse osutaja on kohustatud raporteerima riiklikku registrisse ning nõuded patsiendiohutuse süsteemile.
- Tervishoiutöötaja suhtes, kes on raporteerinud ohujuhtumist käesoleva seaduse § 42 tähenduses **ei kohaldata järelvalvemenetlusi**

Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmine

- **Ohujuhtum** on iga tahtmatu või tahtlik juhtum, sealhulgas põhjendamatult raske kõrvalekalle või tüsistus tervishoiuteenuse osutamise protsessi jooksul, mis põhjustas või oleks võinud põhjustada raske tervisekahjustuse patsiendile.
- TT **dokumenteerib JO** tervise dokumentides
- TTO peab andmekogu oma ohujuhtumite kohta, **analüüsib ohujuhtumeid ning töötab välja meetmed** juhtumite ennetamiseks.
- TTO ja riiklikku patsiendiohutuse registrisse registreeritud **andmeid tohib käidelda ja kasutada tervishoiuteenuste kvaliteedi parendamise ja ohutuse suurendamise eesmärgil.**

Võlaõigusseaduse muutmine

- paragrahvi 758 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks
- ~~(Tervishoiuteenuse osutamisel osalev kvalifitseeritud arst, hambaarst, iseseisvalt tervishoiuteenust osutav õde või ämmaemand, kes tegutseb tervishoiuteenuse osutajaga sõlmitud töölepingu või muu sellesarnase lepingu alusel, vastutab tervishoiuteenuse osutamise lepingu täitmise eest tervishoiuteenuse osutaja kõrval ka isiklikult.)~~

SOTSIAALMINISTEERIUM

Tänan

heli.paluste@sm.ee